

ÖSSZEFOGLALÓ
a **Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért program**
(TÁMOP 5.1.3 - 09/1. és 09/2.) 2011. dec. 1-én megtartott nyitókonferenciáján elhangzott
Szociális munka, közösségi munka szegregált telepeken, településeken
című műhelybeszélgetésről

A műhelybeszélgetés arra fókuszált, hogy **mit lehet szegregátumokban tenni, elérni közösségi munkával és szociális munkával**. Ez különösen fontos kérdés ma, amikor nehéz törvényi szabályozás elé nézünk.

A meghívott vendégekhez kérdéseket intéztünk ezzel kapcsolatban, azzal a céllal, hogy mondjanak gondolatébresztőt, teremtsenek ezzel vita alapot.

A beszélgetés hat téma körül zajlott: példák a szegregátumokban végzett munkára; milyen célt tűzünk ki magunk elé; mennyire engedje magára a problémákat a szakember; a szakember motivációja; a helyben élő emberek motivációja; hogyan fogadtassuk el a települések többségi társadalmával azt, hogy a fejlesztések a szegregátumokat érintik.

A következőkben ezek mentén kerülnek összefoglalásra a műhelyben elhangzott vélemények.

Példák a szegregátumokban végzett munkára:

Fontos, hogy ne egy séma alapján dolgozzunk a különböző településeken, mert ami az egyik településen működik az a másikon nem fog. Mindig minden településen az ott élőkkel közösen kell kialakítani a célt. Ha sikerül olyat találni, amelyet a település csak együtt tud elérni azzal közelebb lehet hozni egymáshoz a cigány és nem cigány lakosságot.

Ahhoz, hogy a közösség kialakuljon, megerősödjön hosszú évekre és kitartó munkára van szükség, ami folyamatos jelenlétet kíván a szakemberektől.

Ha gyerekekkel foglalkozunk ne csak korrepetáljuk őket, hanem a közösségi munkára is nagy hangsúlyt fektessünk ugyanis ezen keresztül tudjuk a jó eredményeket elérni, nem csupán a tanulással. A gyerekek azért morzsolódnak le a középiskolából, mert nem ismerik a várost, a másféle környezetet, fontos, hogy erre is odafigyeljünk és megmutassuk azt nekik.

Milyen célt tűzünk ki magunk elé?

A segítőnek folyamatosan jelen kell lennie a településen, vagy település részen és nyitottan, partnerként fordulni az emberek felé. Minimális biztonságot tudunk nyújtani a folyamatos jelenléttel, abban a helyzetben is, amikor már senki más nem tudja ezt megadni.

E mellett figyelni kell az érintettek bevonására is, találjunk a településeken aktív embereket, akiknek a megszólításával elindul a folyamat, majd ők találjanak újakat maguk mellé.

Ezeken a településrészeken egy statikus állapot uralkodik, amelyből dinamikus történéseket akarunk létrehozni. Azonban azt sem szabad szem előtt téveszteni a munkánk során, hogy akikkel együtt dolgozunk nemcsak jövedelmi szegénységben élnek, hanem kulturális tőke hiányában is.

Mennyire engedje magára a problémákat a szakember?

Telepen lehet-e bevonódás nélkül dolgozni, ez nehéz kérdés? Nem tud nem bevonódni az ember, aki mondjuk 1 éve ott dolgozik már, az a telep részévé válik. A telep el kell, hogy fogadja a segítő, de neki közben el is kell tudni engedni, mert különben belehal.

Csapatban dolgozni azért jó, mert egymást kiegészítik, segítik és támogatják a szakemberek, illetve van valaki, aki egy idő után figyelmezteti arra, hogy ezen a ponton ne menjen túl, most szálljon ki.

A bevonódás mértékét az elérendő cél is meghatározza, illetve az, hogy mi az, ami használ a közösségnek. A túlzott segítség sem jó.

Mi ebben a projektben abban különbözünk az önkormányzat által működtetett szociális ellátástól, hogy az utolsóig elmegyünk, nem tesszük le a problémát.

A helyben élő emberek motivációja:

Mindig arra motiváljuk az embereket, ami a célunk, amit szeretnénk csinálni és az ehhez megfelelő eszközöket válasszuk ki. Ha azt érzi az ember, hogy ha részt vesz valamiben, azért pénzt kap, az nem jó motiváció. Fontos, hogy a segélyek, adományok osztása se kötődjenek hozzánk, mert akkor előfordulhat, hogy azért jönnek oda az emberek.

A fokozatosság elvét kell érvényesíteni, nem egyből az egész falu bevonására kell törekedni. Elég először, ha csak néhányan jönnek el, majd ők elmondják a többieknek és legközelebb hoznak magukkal másokat is.

A motivációt azzal a viszonytal tudjuk megalapozni, amit kialakítunk az emberekkel, hogy bízunk egymásban és becsüljük egymást. Ha a segítő hisz abban, hogy változás tud

bekövetkezni, akkor az emberek is elhiszik és jönni fognak, hogy megcsinálják azt együtt. Tehát mi magunk vagyunk a motivációk, akkor ha hitelesek vagyunk.

Fontos mindenkinek a személyes megismerése, ami nem alakul ki azonnal, ennek folyamata van. Első és legfontosabb lépés az emberek személyes felkeresése, és a velük történő sok-sok beszélgetés. Idővel megtanuljuk az emberek nevét, emlékszünk a családjára. Ezzel a személyes figyelemmel motivációs alapot tudunk teremteni.

Ha már ez kialakult jöhet a következő lépés a meghívás, hogy segítsen valamiben, majd bekapcsoljuk valamilyen közösségi folyamatba, vagy képzésbe.

Ebbe a kapcsolatépítésbe kell az elején rengeteg energiát fektetni, így lesz mire építeni a későbbiekben.

A szakember motivációja:

Az a szakember tudja csinálni ezt a munkát, akiben buzog valami aziránt, hogy tegyen valamit a társadalmi igazságosság megszerzéséért vagyis fontos, hogy a motivációnk belül meglegyen.

Különbözőek vagyunk nem mindenki szereti az egyhangú munkát, akik ilyenek azoknak a projektmunka motiváló, hisz nem unalmas, mindig új feladatokat ad, új területek jönnek be, új kihívás a régié mellett.

Csapatot kell építeni a projekt teamből először is. Meg kell egymást ismerni, ezután pedig együtt dolgozni és egymást segíteni.

Hogyan fogadtassuk el a települések többségi társadalmával azt, hogy a fejlesztések a szegregátumokat érintik:

Ez nagyon nehéz feladat, erre egy külön műhelyet kellene összehozni, hisz az emberek irigyek, feszültség keletkezik közöttük, ha valaki kimarad a forrásokból. Ezért olyan dolgokat emeljünk ki az elején, ami mindenkinek fontos, amitől mindenkinek jó lesz. Majd mutassunk be pozitív példákat. Az a baj, hogy mindig csak a negatívumok jelennek meg, ezért nagyon fel kell erősíteni az eredményeket a közvélemény felé, amiben ne csak a telepen élők jelenjenek meg, hanem a település teljes lakossága.

A kommunikációnk ne mentegetőzés legyen, és azt hangsúlyozzuk ki ez közös ügy, hogy a leszakadók ne szakadjanak tovább a többségi társadalomtól.

Lejegyezte: Molnár Aranka